

Fővárosi Bíróság

18.K.31.273/2011/8.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A bíróság dr. Jámbor László ügyvéd által képviselt **Mutuo Risparmio Szolgáltató és Tanácsadó Kft.*** (Budapest) felperesnek, dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen**, versenyügyben hozott közigazgatási határozat(ok) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi felperest arra, hogy fizessen meg alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint perköltséget 15 napon belül.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címzetten, de jelen bíróságnál kell írásban 4 példányban benyújtani.

I n d o k o l á s :

A 2010-ben alakult felperes főtevékenysége szerint pénzügyi kiegészítő tevékenységet végez. Ennek keretében fogyasztó csoportok szervezésével foglalkozik, ezzel kapcsolatos tevékenységét 2010. június 21-én kezdte meg akként, hogy e körben rendszeresen reklámokat, hirdetésekkel tett közzé a nyomtatott sajtóban 2010. június 2. és 2010. szeptember 29-e között.

A felperes által alkalmazott általános szerződési feltételek (ÁSZF) alapján a megbízás tárgya a szerződés tárgyát képező dolog „részletfizetéses” megszerzésének elősegítése fogyasztói csoportok szervezése útján. A fogyasztói csoport összetett előtakarékossági konstrukció, amely a részletvétel bizonyos elemeit kombinálja a szerencse elemet is magába foglaló vásárlói jog megszerzésével. A cél az, hogy a csoport tagjai áruk tulajdonjogát a csoport segítségével szerezzék meg; a fogyasztói csoportokat szervező vállalkozás a szolgáltatáshoz fedezettel nem rendelkezik. A csoport tagjai vállalják, hogy meghatározott ideig bizonyos összeget fizetnek havonta. A szervező által megrendezett közgyűléseken tartott sorsolásokon, illetve előtörlesztés vállalása után derül ki, hogy a vásárlási jogot a csoport mely tagja szerzi meg. Az áruhoz jutás pontos időpontja előre nem határozható meg, a rendszer szerencse eleme a sorsolás, valamint az a körülmény, hogy nem ismert és nem befolyásolható más csoporttagok előtörlesztés vállalási hajlandósága. További kockázat, hogy a fogyasztó által kikötött magasabb szerződéses érték esetén több szerződéses pozícióval kell rendelkezni; ez esetben valamennyi érintett csoportban együttesen kell fennállnia a vásárlási jog megszerzéséhez szükséges feltételnek.

---

* Az ítélet fejrészében a felperes elnevezése a 2012. március 9-én kelt 18.K.31.273/2011/12. számú végzéssel került kijavításra.

A szerződés megkötésekor a fogyasztónak regisztrációs díjat, illetve a szerződésben meghatározott megbízási díjat kell fizetnie, valamint a szerződésben meghatározottak szerinti, havonta esedékes alaprészt. A szerződéstől való elállási jog rövid, ezt követő szerződés megszüntetés esetén a tag a befizetéseit elveszíti, vagy jelentősen csökken annak értéke. A fogyasztói csoport szervezőivel történő kapcsolat felvétel ügynöki hálózaton keresztül valósul meg, a csoportok szervezését általában széleskörű reklámozás kíséri.

A felperes által megjelentetett reklámok jellemzően az alábbiakat tartalmazták:

Pénzügyi gondja van?

Kapaszkodjon belénk! Mi segítünk megoldani! Fogyasztói csoport mindenkinek!

(BÁR-listásoknak és nyugdíjasoknak is.) Hívjon most bizalommal!

A hirdetés nem teljes körű, részletekért hívja ügyfélszolgálatunkat!

A hirdetés ezen túl konkrétan tartalmazta

1.000.000 forinttól 10.000.000 forint összeg erejéig a havi törlesztő részleteket.

Felperes nyilatkozata szerint a vizsgálat időpontjáig egyetlen elbírálás megtartására került sor, azonban egyik általa szervezett fogyasztói csoportban sem került kiosztásra vásárlói jog, mert a közös alap összege nem volt elég.

Alperes a 2011. február 15-én kelt Vj-91 -026/2010. számú határozatával megállapította, hogy felperes a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, a nyomtatott sajtóban 2010. június 1. és szeptember 29-e előtt megjelent reklámokkal, fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor a fogyasztók számára valótlan képet nyújtott az általa kínált szolgáltatásról, s a fogyasztók ezáltal tévesen azt gondolhatták, hogy a szerződés megkötését követően azonnal pénzhez jutnak. A megállapításon túl megtiltotta a perbeli időben megjelentetett kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló, a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását. Alperes továbbá 3.200.000 forint bírságot szabott ki felperessel szemben, és arra kötelezte, hogy a határozati megállapítást, valamint a jogsértő magatartás további folytatásának megtiltását és a bírság összegére történő kötelezésről szóló tájékoztatást jelentesse meg azokban a napilapokban, ahol hirdetését is megjelentette

Határozatát a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008.évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3.§ (1) bekezdésére (figyelemmel az Fttv. 3.§ (3) bekezdésére és 6.§ (1) bekezdés b) pontjára) alapította. A megállapítás mellett indokoltnak tartotta bírság kiszabását is a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) 78.§ alapján, 3.200.000 forint összegben, melyre vonatkozóan a bírságkiszabás szempontjait határozatában rögzítette. A Tpv. 77.§ (1) bekezdés d) pontja alapján történő megállapítás mellett az alperes a 77.§ (1) bekezdés f) pontja alapján megtiltotta a jogszabály rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását. Határozatának indoklásában részletesen kitért a fogyasztói csoport meghatározására, jogi környezetére, működésének jellemzőire, továbbá ismertette a felperes tevékenységét és a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot, valamint felperesnek az eljárás során tett nyilatkozatát. A jogi háttér bemutatásával utalt az Fttv. 1.,2.,3.,4.,6. és 9.,14. és 19.§-aiban foglaltakra és arra is, hogy a fogyasztói csoportokat szervező, működtető vállalkozásokkal szemben korábban lefolytatott eljárásokban megszületett határozatok bírósági felülvizsgálata során hozott ítéletekben a bíróságok világos, egyértelmű megállapításokat tettek a fogyasztói csoportokat szervező, kezelő vállalkozások kereskedelmi kommunikációval összefüggésben, amely megállapítások lényegét határozatában kiemelte.

Határozatában utalt arra, hogy a két érintett fogyasztói kör egyikébe tartoznak azon fogyasztók, akiket a bankok elutasítanak, nem hitelképesek, ezért az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, tehát különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra. Esetükben a tájékoztatástól alapvetően elvárható követelmény a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen teljes körű adatközlés. Álláspontja szerint olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, ugyanakkor az ésszerű tájékozódás körében nem várható el, hogy ellenőrizze a reklámokban szereplő információ helyállóságát. Racionális fogyasztónak minősül a reklámok valóságtartalmában fenntartás nélkül megbízó fogyasztó, és ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a reklámok által nyújtott tájékoztatásban. Kifejtette álláspontját arról, hogy mit kell tekinteni az adott helyzetben általában elvárható magatartásnak a figyelmesség és körültekintés vonatkozásában, e körben utalt arra, hogy a fogyasztó által tanúsított magatartás egy olyan döntési folyamat eredménye, amelynek összetett volta és az e folyamatra hatást gyakorló tényezők sokszínűsége alapján megállapítható, hogy a fogyasztói döntés eredményének megszületésében - a racionális megfontoláson túl - más (indulati, érzelmi, stb.) tényezők is szerepet játszanak. A döntési folyamatnak nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Alperes szerint a nyomtatott sajtóban megjelent perbeli eljárásban vizsgált reklámok kétség kívül alkalmasak voltak a fogyasztói döntés befolyásolására. A reklámoknak fontos figyelemfelkeltő hatása volt, a fogyasztó pénzügyi gondjának megoldását célozta és nevesítve („BAR listásoknak és nyugdíjasoknak is”) ráirányította azon kiszolgáltatott fogyasztói csoportok figyelmét, akik az elsődleges célcsoportot jelentik. A megjelentetett reklámok nem tettek eleget a hiteles és pontos tájékoztatás követelményének, a reklámokban nem történt utalás az előtakarékosságra, a szerencseelemre, és arra sem, hogy a fogyasztó akár több év (akár 25 év) után juthat a kívánt termékhez a reklámban használt szavak és kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján. A reklám összhatása eredményeként a fogyasztó arra a következtetésre juthatott, hogy a reklámozott szolgáltatás igénybevétele esetén azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, amelyet ezt követően havonkénti törlesztéssel fizet vissza. A megtévesztésre való összhatást erősítette a hitelképesség hiányára, korlátozott voltára történt utalás. A reklámok jogsértő jellegét alperesi álláspont szerint nem szünteti meg a reklámban feltüntetett azon közlés, amely szerint „a hirdetés nem teljes-körű, a részletekért hívja ügyfélszolgálatunkat”, mivel a reklám egésze nem ad reális tájékoztatást a szolgáltatás tényleges természetéről és a döntési folyamat későbbi szakaszában adott további tájékoztatás nem szünteti meg a reklám jogsértő jellegét. A bírság kiszabásával kapcsolatban súlyosbító körülményként értékelte többek között, hogy a jogsértő kereskedelmi kommunikáció közzététele időben elhúzódóan, nagyfokú intenzitással zajlott, a fogyasztók széles körét elérő lapokban több alkalommal jelent meg, továbbá, hogy a megcélzott, illetve elért fogyasztói kör az átlagosnál sérülékenyebb. Enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy a fogyasztók a szerződés megkötéséig további információkhoz juthatnak.

Felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a közzétételi kötelezettséget előíró, és a bírságot kiszabó részének megsemmisítését, harmadlagosan a bírság mérséklését indítványozta, valamint perköltséget kért. Általánosságban alperes téves jogértelmezésére hivatkozott, valamint arra, hogy miután a fogyasztói csoport működését, szervezését és felügyeletének szabályait a hatályos magyar joganyag nem tartalmazza, alperes szigorú és messzemenőig paternalista, szinte kizárólagosan a fogyasztók érdekeit szem előtt tartó, túlzó, a versenyjogot figyelmen kívül hagyó gyakorlatot alakított ki, amely az Fttv., valamint a Tptv. alapján ellehetetleníti a fogyasztói csoportok szervezőit. E célkitűzést az uniós szabályozásra figyelemmel elfogadhatatlannak tartotta.

A „racionális” fogyasztó értelmezése kapcsán kifejtette az Fttv. 4.§ (2) bekezdésére hivatkozással, hogy alperes álláspontja életszerűtlen, a valóságtól elrugaszkodott és nem áll összhangban a törvény

rendelkezésével, valamint az Fttv. kommentárjában foglaltakkal. Utalt arra, hogy a fogyasztóvédelem és versenyjog a fogyasztók tájékoztatáshoz való jogának fontos elemének tekinti a komplexitást (lehetséges információk teljes körű ismeretében történő döntést), továbbá a pluralitás követelményét, azaz azt a körülményt, hogy a fogyasztó több csatornán keresztül jusson információhoz. Tévesnek tartotta az alperesi határozat indokolásának azt a részét, amely a perbeli ügyben releváns fogyasztói csoportot azonosította az un. BAR-listásokkal és nyugdíjasokkal az un. sérülékeny fogyasztói csoporttal, mivel ez utóbbi csoporthoz más személyek is tartozhatnak. Ezért jelentette meg úgy a hirdetését tudatosan, hogy az „is” szót is használta a felhívásban („BAR listásoknak és nyugdíjasoknak is”). Kifogásolta alperesnek a fogyasztói döntési folyamattal kapcsolatban kifejtett indokolását, utalt arra, hogy a fogyasztói döntés egy folyamatnak tekinthető, amelynek külön szakaszai vannak, és ha a döntést egy folyamatnak tekintjük, akkor a folyamat későbbi szakaszai is - amelyben a fogyasztó további információhoz jut - relevanciával bír, mert egyre biztosabb elhatározásra jut a végleges döntést illetően. Hivatkozott az Európai Parlament és Tanács 2005/29EK irányelvére, amely 1.sz. mellékletében felsorolja a minden körülmények között tisztességtelennek minősülő kereskedelmi gyakorlatok, formáit, amelyek között a fogyasztói, csoportok és az ezzel kapcsolatos felperesi hirdetési gyakorlat nem szerepel. Vitatta a fogyasztói érdeksérelem körében történt alperesi megállapítást azzal, hogy a felmondási jogukkal élő személyek számára vonatkozó statisztikai adat nem bizonyítja kétséget kizáróan, hogy az a tájékoztatási folyamat „problematikusságából” fakad. A fogyasztói magatartás torzítása kapcsán jogi kérdésként vetette fel azt, hogy a tájékoztatás valóban elégtelen volt-e, illetve, hogy a hangsúlyos, további tájékoztatást ösztönző felhívások valóban olyan döntés meghozatalára készítették-e a fogyasztót, amelyet nem hozott volna meg. Keresetben kifejtette álláspontját a gazdasági és piaci versenynek a fogyasztói törvényes érdekekkel történő összehangolásáról, e körben a törvény megalkotásának szükségességéről, illetőleg alperesnek a gazdasági versenyben, versenyfelügyeletben betöltött szerepéről, gyakorlatáról. Kifejtette továbbá álláspontját abban a kérdésben, hogy alperes tévesen értelmezi az Fttv. 7.§ (1) bekezdését, amely törvényhely világosan állást foglal a hirdetéseket érintő területi korlátok tekintetében. Az alperes eljárása során jogsértően hagyta figyelmen kívül a kommunikációs eszköz korlátait és azt a körülményt, hogy a szakmai gondosság követelményeit követő felperes milyen további intézkedéseket tett a fogyasztók további tájékoztatása érdekében (pld. ügyfélszolgálati iroda működtetése). Vitatta a bíróság mértékét, azt eltúlzottnak tartotta, álláspontja szerint a felperes terhére értékelt súlyosbító körülmények jogalapjukban vitathatók, szubjektív alapon alkalmazottak, általánosak.

Alperes részletes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, valamint perköltséget. Arra hivatkozott, hogy határozata jogszerű és megalapozott, határozatában kifejtett álláspontja pedig megfelel a kialakult joggyakorlatnak. A határozatában foglaltakat minden felperesi kereseti kérelemre vonatkozóan fenntartotta a határozatában foglaltak szerint. A bíróságkiszabással kapcsolatban pedig előadta, hogy a jogszabálynak megfelelően járt el.

Felperes keresete nem megalapozott.

A bíróság a keresetet a Pp.324.§.(2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján vizsgálta felül - a kereseti kérelem korlátai között - , a tényállást a peres felek nyilatkozatai, valamint a csatolt iratok alapján állapította meg.

Az Fttv. 3.§ (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,

- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (szakmai gondosság követelménye),
- b) amely értékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.

A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6.§ és 7.§) vagy agresszív (8.§).

Az Fttv. 6.§ (1) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenik meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több lényeges tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

- b) az áru lényeges jellemzői.

Az Fttv. 7.§ (1) bekezdése értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely

- a) figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközeinek korlátait, az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és
- b) ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas (megtévesztő mulasztás).

Az Fttv. 4.§ (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru, nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

A bíróság minden tekintetben osztotta az alperesnek a határozatban, valamint ellenkérelmében kifejtett álláspontját, megállapítva hogy alperes a feltárt tényállásból megalapozottan vont le következtetéseit. A bíróság felperesnek a jogi szabályozás mikéntjével, alperesnek a gazdasági versenyben, versenyfelügyeletben betöltött szerepével, joggyakorlatával, illetve a gazdasági és piaci verseny fogyasztói törvényes érdekekkel történt összehangolásával kapcsolatban keresetében kifejtett álláspontját az alperesi határozat jogszerűségének felülvizsgálata szempontjából irrelevánsnak tartotta, ezért az e körben kifejtett felperesi álláspontot felperes véleményének

tekintette, azt a jelen per kapcsán nem értékelte. A bíróság ugyanakkor egyetértett azzal az alperesi állásponttal, amely szerint annak ellenére, hogy a fogyasztói csoportok működésének, szervezésének, felügyeletének szabályait a magyar hatályos joganyag külön nem szabályozza, az ezen tevékenységet folytató vállalkozások kötelesek tiszteletben tartani a vállalkozásokra általánosan irányadó jogszabályi rendelkezéseket, így az Fttv. előírásait is, összességében és alapvetően pedig a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmát, amelyet semmilyen magán-, vagy üzleti érdek nem írhat felül.

A racionális fogyasztóval, illetőleg a sérülékeny fogyasztói körrel kapcsolatban kifejtett felperesi állásponttal a bíróság nem ért egyet. Az átlagfogyasztó a szavaknak a mindennapi életben használatos legnyilvánvalóbb és legkönnyebben értelmezhető üzenetével azonosítja a reklámban elhangzottakat, a reklámokkal szemben ugyanakkor objektív elvárás az, hogy az igaz és pontos legyen és csak egyféleképpen legyen értelmezhető. Nem tekinthető átlagfogyasztónak az, aki a szolgáltatás reklámjából rögtön arra a következtetésre jut, hogy akkor jár el ésszerűen, ha ellenőrzi a reklámban foglaltak tartalmát, illetőleg további tájékoztatást vesz igénybe. A következetes és töretlen bírói gyakorlat szerint a reklámok valóságtartalmában megbízó fogyasztó racionális fogyasztónak minősül, az ésszerűen eljáró fogyasztótól nem kell elvárni, hogy ellenőrizze a reklámokban szereplő információ helytállóságát annak ellenére, hogy lehetősége van további tájékozódásra abban a döntési folyamatban, amelynek végén igénybe veszi a szolgáltatást, vagy megvásárolja az árut. A perbeli esetben a felperes által közzétett reklámok nem utaltak a fogyasztói csoport, mint sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira. A speciális előtakarékosági forma, a kombinált, részletre történő vásárlás, a szerencseelem meg sem jelent a hirdetésben, az sem került említésre, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatás lényege a fogyasztói csoportba való belépés, és ezen belül a fizetés előtörlesztéssel valósul meg, továbbá, hogy a kiválasztásnál a szerencsének szerepe van és a pénzhez (hitelhez) történő hozzájárulás a fentiekkel kombinálva csak később következik be. A közzétett hirdetések közül az volt megállapítható, hogy felperes egy olyan pénzügyi szolgáltatást kínál, amelynek igénybevétele esetén a fogyasztó azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, amelyet ezt követően havi törlesztéssel fizethet vissza. Erre utalt a „pénzügyi gondja van?, kapaszkodjon belénk!, mi segítünk megoldani” kifejezés, valamint az a tény, hogy feltüntetésre került 1.000.0000-10.000.000 forint összegekhez kapcsolódva az a havi forint összeg, amelyre vonatkozóan az előbbi szövegkörnyezetből az következett, hogy ilyen havi részletekért kaphatja meg a fogyasztó az említett milliós, összegeket. Azzal a kiemeléssel, hogy „BAR listásoknak és nyugdíjasoknak is”, a felperes olyan fogyasztói csoportot célt meg, amelynek sérülékenysége kétségszerűen nem vonható, hiszen közzismert, hogy pénzügyi pozíciójuk hátrányos, a bankok részükre hitelt várhatóan nem adnak, más módon pénzhez nem vagy nehezen juthatnak. A kiemelés, nevesítés (Bar-listás, nyugdíjas) mellett az „is” szócska a hirdetés egészét tekintve elhanyagolható, nyilvánvaló volt a céltott fogyasztói csoport megszólítása. A felperes által hirdetésekből kínált szolgáltatás alkalmas volt arra, hogy a fogyasztói csoportot megtevéssze, akár a kiemelt körbe tartozó, akár ezen a körön kívül eső fogyasztóról van szó, miután a reklámozott szolgáltatás sem az előtakarékosága, sem a szerencseelemre, de arra sem utalt, hogy a „pénzügyi gond” megoldása csak a jövőben, feltételekkel lehetséges és a fogyasztó több év után juthat a kívánt termékhez (pénzhez). Önmagában az a kitétel, hogy „fogyasztói csoport mindenkinek” a hirdetés egészét tekintve, nem alkalmas arra, hogy a reklámban megjelenő üzenetet a valódi tartalmának, a tényleges szolgáltatásnak megfelelően tüntesse fel, mert nem utal a mögöttes szolgáltatásra és a fogyasztói csoport sajátos konstrukciójára.

Osztotta a bíróság alperes álláspontját abban is, hogy a döntési folyamat egészét tekintve a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartás és kereskedelmi gyakorlat tilalma a döntési folyamat egészére nézve fennáll, tehát arra a szakaszra is (figyelemfelhívás, reklámhirdetés

közzététele), amelyet alperes határozatában jogsértőnek tekintett. A döntési folyamat kezdetén sem mellőzhető a tisztesség követelménye, a fogyasztónak már a figyelemfelhívó reklámból, hirdetésből valós tájékoztatást és reális képet kell kapnia a szolgáltatásról, az „áruról”, azaz arról hogy ahhoz mikor, milyen feltételekkel juthat hozzá. A bíróság osztotta alperes álláspontját abban a vonatkozásban, hogy az Fttv. 3.§ (1) bekezdésében szabályozottak szerint az adott kereskedelmi gyakorlat tisztességtelennek minősülhet az Fttv. 3.§ (2)-(4) bekezdéseiben meghatározott konkrét eseteken túlmenően is.

A kereskedelmi gyakorlat megítélése során nem a kommunikációs eszközök összességét, az azokban megjelenő részinformációk összességét kell figyelembe venni, hanem a konkrét ügyletre, az abban meghozandó döntésre vonatkozó tájékoztatás megfelelőségét, mert a fogyasztó ezekkel, kerül közvetlen kapcsolatba. Ennél további lépést (további tájékozódást) a fogyasztó csak akkor tesz, ha egyértelmű tájékoztatás van arra vonatkozóan, hogy az általa észlelt marketingüzenet nem teljes. A konkrét ügyletre vonatkozó tájékoztatások nem ilyenek voltak, egyszerű pénzhez (a szövegkörnyezet szerint hitelhez) jutást hirdettek, ennek megfelelően a döntés is egyszerűnek tűnt. Önmagában a fogyasztói csoportra utalás - a fontos részletekre utalás nélkül - a felperes kereskedelmi gyakorlatát nem tette jogszerűvé. A kialakult és töretlen gyakorlat szerint a kommunikációs eszközök terjedelmi korlátaira vonatkozó felperesi érvelés a jogsértés megtörténte szempontjából nem releváns. Felperesé mint reklámozó a felelősség, hogy meghatározza az átlagfogyasztó számára a reklám terjedelmi korlátai között a tájékozott fogyasztói döntés meghozatalához szükséges minimális információk körét, amely információknak a tisztességes kereskedelmi gyakorlat követelményéhez igazodva igaznak és valósnak, kell lenni.

Fentiek alapján alperes jogszerűen állapította meg, hogy felperes megsértette az Fttv. 3.§ (1) bekezdésében foglaltakat.

A Tpv. 78.§ (1) bekezdése szerint az eljáró Versenytanács bíróságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A bíróság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet.

A (3) bekezdés szerint a bíróság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni.

A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Pp. 339/B §-a szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A bíróság mérséklésével kapcsolatban a felperes nem bizonyította, hogy az alperes a Pp. 339/B§ rendelkezését megsértve határozta volna meg a bíróság összegét. Az alperes határozatából megállapítható, hogy a bíróság kiszabásakor a tisztességtelennek minősített felperesi kereskedelmi gyakorlatot vette figyelembe, az ügyben releváns enyhítő és súlyosbító körülményeket feltárta és határozatában helyesen utalt arra, hogy mit, milyen súllyal értékelt, a tényeket körülményeket okszerűen mérlegelte és ennek indokairól kellő részletességgel számot adott. A bíróság tekintetében felperes csak vitatta a kiszabott bíróság mértékét, azonban részleteiben nem adta elő keresetében,

hogy konkrétan, és pontosan mi az amivel nem ért egyet. Fentiek alapján a bíróság a bíróságot megalapozottnak tartotta.

A bíróság azt állapította meg, hogy alperes határozata a jogszabálynak megfelelt és megalapozott, ezért a fentiek alapján a keresetet elutasította a Pp.339.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Felperes a kereseti illetéket keresetlevelén illetékbélyegben leróta, ezért a bíróságnak a kereseti illeték megfizetéséről rendelkezni nem kellett.

A perköltségre vonatkozó rendelkezés a Pp.78.§.(1) bekezdésén alapul, ennek összegét a bíróság a Pp. 79. §. (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 3. §. (1) bekezdése szerint állapította meg, figyelemmel az alperes nyilatkozatára, valamint az általa kifejtett munkára.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340.§ (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2011. december 7.

dr. Réthy Edit sk.
bíró